

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

26 січня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 156/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Патрюка М.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Устименко В.Є., Шилової Т.С.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області Новікової Олени Вікторівни за зверненням Лукаш О.Л. (на час звернення - Міністр юстиції України),

встановила:

У лютому 2014 року Лукаш О.Л. як Міністр юстиції України звернулася до Комісії зі зверненням щодо поведінки судді Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області Новікової О.В.

Заявниця зазначає, що справу за позовом ОСОБА_1 суддя Новікова О.В. розглядала протягом 7 років та 4 місяців. У період з 09 серпня 2004 року по 07 грудня 2011 року справа по суті слухалася лише 4 рази. У періоди з 23 березня 2004 року по 03 березня 2006 року та з 16 липня 2007 року по 07 листопада 2011 року не було проведено жодного слухання справи по суті, що спричинило затримку розгляду справи на 6 років та 4 місяці.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України "Про забезпечення права на справедливий суд", яким Закон України "Про судоустрій і статус суддів" викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 розділу II цього Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності цим Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності цим Законом, здійснюються відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції, що діяла на момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Ураховуючи наведене, дисциплінарне провадження за вказаним зверненням здійснюється за Законом України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції, чинній на момент його подання (далі - Закон).

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії проведено перевірку викладених у зверненні даних та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані в процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Новікової О.В. необхідно відмовити з таких підстав.

Установлено, що 23 березня 2004 року до Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області надійшла позовна заява ОСОБА_1 до ВАТ «Нікопольський завод феросплавів» про встановлення факту профзахворювання та відшкодування шкоди.

Згідно з довідкою, наданою в.о. голови Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області Указом Президента України «Про призначення суддів» № 1201/97 від 27 жовтня 1997 року Новікову О.В. призначено на посаду судді Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області строком на 5 років. Постановою Верховної Ради України «Про обрання суддів» № 1812-IV від 17 червня 2004 року вказану суддю обрано на посаду судді безстроково.

З огляду на зазначене у період, коли позовна заява ОСОБА_1 надійшла до суду, суддя Новікова О.В. була без повноважень.

У провадження судді Новікової О.В. вказану справу передано 19 липня 2004 року після ознайомлення її з наказом Територіального управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області від 02 липня 2004 року № 175-К про зарахування до штату Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області суддею цього суду.

Із довідки про рух справи вбачається, що провадження у справі суддя Новікова О.В. відкрила 09 серпня 2004 року та фактично через чотири місяці призначила її до розгляду на 13 грудня 2004 року, тобто з порушенням вимог статей 146 та 148 ЦПК України, в редакції 1963 року (порушення строку підготовки справи до судового розгляду та строку розгляду справи).

Згідно з довідкою про рух справи суд двічі призначав судово-медичні експертизи, зокрема ухвалою суду від 03 березня 2006 року (в судовому засіданні оголошено перерву до отримання висновку експерта - фактично на дев'ять місяців) та ухвалою суду від 16 липня 2007 року (майже на два роки провадження у справі було зупинено).

У період з 09 серпня 2004 року по 07 грудня 2011 року справа до розгляду призначалася 28 разів. Відкладення розгляду справи або оголошення перерв в її розгляді відбувалося переважно у зв'язку з неявкою представника відповідача, а також за клопотанням нового представника відповідача про надання йому часу для ознайомлення із матеріалами справи, через неявку ОСОБА_1 та за її заявами про надання часу для підготовки клопотань про призначення

експертизи, витребування медичної картки та витребування додаткових документів. Двічі судові засідання не відбулися у зв'язку з перебуванням судді Новікової О.В. у відрадженому та у відпустці.

Перерви між судовими засіданнями в середньому становлять більше двох місяців. Перерви між судовими засіданнями у чотири місяці обумовлені перебуванням судді Новікової О.В. у відпустці, зокрема з 31 серпня по 14 жовтня 2009 року, з 23 серпня по 12 жовтня 2010 року та з 15 серпня по 04 жовтня 2011 року.

Рішенням Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 07 грудня 2011 року в задоволенні позовних вимог ОСОБА_1 відмовлено.

Відповідно до статей 146, 147, 148 ЦПК України в редакції 1963 року підготовка справи до судового розгляду повинна бути проведена не більше як у семиденний строк, а у виключних випадках по складних справах цей строк може бути продовжений до двадцяти днів з дня прийняття заяви. Після закінчення підготовки справи до судового розгляду суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає, які підготовчі дії ним проведені, і встановлює час розгляду справи. Призначені до слухання справи повинні бути розглянуті у п'ятнадцятиденний строк.

Згідно зі статтею 157 ЦПК України суд розглядає справи протягом розумного строку, але не більше двох місяців з дня відкриття провадження у справі. У виняткових випадках за клопотанням сторони, з урахуванням особливостей розгляду справи, суд ухвалою може подовжити розгляд справи, але не більш як на п'ятнадцять днів.

З матеріалів проведеної перевірки вбачається порушення суддею Новіковою О.В. строків розгляду цивільної справи, передбачених статтями 146 та 148 ЦПК України, в редакції 1963 року та статтею 157 ЦПК України. Справа перебувала у провадженні Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області більше семи років, суддя Новікова О.В. її розглядала більше п'яти років (без врахування часу, на який провадження у справі було зупинено). Крім того, призначення суддею засідань у даній цивільній справі відбувалося з великими інтервалами, а саме понад 2 місяці, що також суперечить нормам ЦПК України, в редакції 1963 року та ЦПК України.

Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 83 Закону суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження у зв'язку з невиконанням заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом.

Установлені Комісією обставини свідчать про порушення суддею Новіковою О.В. приписів статей 146 та 148 ЦПК України в редакції 1963 року та статті 157 ЦПК України, що свідчить про наявність в її діях складу дисциплінарного проступку, який є наслідком неналежного виконання суддею своїх обов'язків.

Суддя Новікова О.В. в своїх поясненнях зазначила, що справа не розглядалася судом тривалий час у зв'язку з тим, що після призначення судом у справі за клопотанням позивача судової експертизи 24 липня 2007 року ухвалу Нікопольського міськрайонного суду з додатками було направлено до Українського НДІ промислової медицини в м. Кривий Ріг Дніпропетровської області. На неодноразову вимогу суду повідомити про хід і результати проведення експертизи директор Українського НДІ промислової медицини в м. Кривий Ріг лише 19 січня 2009 року на адресу суду направив повідомлення про те, що акт судово-медичної експертизи від 20 серпня 2008 року № 02/21-1611 ОСОБА_1 було видано 19 вересня 2008 року. Оскільки ОСОБА_1 не погоджувалася з вказаним актом, тому суд про нього вона не повідомила та не надала його копію, який судом було отримано 19 січня 2009 року.

Суддя Новікова О.В. також зазначила, що судом вживалися усі заходи для здійснення правосуддя на засадах поваги до честі і гідності, рівності учасників цивільного процесу. На думку судді, тривалої, а тим більше невинуватої затримки процесу нею допущено не було.

Перевіркою також було встановлено, що у зв'язку з тривалим розглядом суддею Новіковою О.В. вказаної цивільної справи ОСОБА_1 зверталася із заявою до Європейського суду з прав людини. Відповідно до змісту рішення Європейського суду з прав людини від 03 червня 2014 року, прийнятого за заявою Федорової Т.М. проти України № 43768/12 та 5 інших заяв (зокрема, за заявою ОСОБА_1), уряд України визнав надмірну тривалість розгляду національними судами справ заявників, а у заявах № 43/768 та 63112/12 також відсутність ефективного засобу захисту у зв'язку з цим. Уряд запропонував виплатити заявникам суми, наведені у таблиці в додатку до вказаного рішення.

Викладенні обставини свідчать також про те, що суддя Новікова О.В. під час розгляду вказаної справи неналежно віднеслася до виконання своїх обов'язків.

З огляду на викладене вбачається наявність в діях судді Новікової О.В. ознак дисциплінарного проступку, наслідком якого може бути притягнення судді до дисциплінарної відповідальності з підстави, передбаченої пунктом 2 частини 1 статті 83 Закону.

Водночас, за правилами частини 4 статті 87 Закону дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше року з дня вчинення проступку без урахування часу ІНФОРМАЦІЯ_1 або перебування судді у відпустці.

Із матеріалів перевірки вбачається, що з дня вчинення суддею Новіковою О.В. зазначеного проступку без урахування часу ІНФОРМАЦІЯ_1 та перебування судді у відпустці минуло більше одного року.

З огляду на викладене у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Новікової О.В. необхідно відмовити.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, чинній на момент подання звернення, Комісія

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Нікопольського міськрайонного суду Дніпропетровської області Новікової Олени Вікторівни за зверненням Лукаш О.Л. (на час звернення - Міністр юстиції України).

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова